

До Председателя на Научния съвет при

ИБЕИ, БАН

Проф. д-р Б. Георгиев, дбн

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р П. Михайлова, дбн от ИБЕИ, БАН

Относно: Присъждане на академичната длъжност „Доцент“ на гл. асистент д-р Виолета Тюфекчиева професионално направление, 4.3. Биологически науки, научна специалност „Хидробиология“ за нуждите на изследователска група, “Биоиндикатори, мониторинг и екологична класификация на сладководни екосистеми“, секция „Биоразнообразие и функциониране на сладководни екосистеми“ “към отдел „Водни екосистеми“ към ИБЕИ, БАН

В обявения конкурс за „Доцент“, ДВ бр. 48/07.06.2024 за нуждите на отдел „Водни екосистеми“, секция „Биоразнообразие и функциониране на сладководни екосистеми“, изследователска група „Биоиндикатори, мониторинг и екологична класификация на сладководни екосистеми“, участва единствен кандидат гл. асистент д-р Виолета Тюфекчиева. Представените от нея документи са изготвени съгласно изискванията на ЗРАСРБ и на критериите на ИБЕИ за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

От 1995 г. до 2010 г. кандидатката работи в Института по зоология, БАН като биолог-специалист, от 2010 г. до 2024 г. е асистент в ИБЕИ, БАН, а от 2014 г. е гл. асистент към същия институт. През 2010 г. преминава курс на обучение в областта на молекулярната таксономия, филогения и екология, както и курс в областта на молекулярните и биохимични маркери и тяхното приложение в екотоксикологията. През 2014 г. получава образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Хидробиология“. В тази област на познанието тя има общо 32 г. 8 месеца и 4 дни трудов стаж в ИБЕИ.

В конкурса кандидатката участва с общо 41 научни труда, като 29 от тях са свързани с конкурса. 17 от тях са с Импакт фактор /Acta Zool. bulgarica, Diversity и др./, 4 са без такъв и 8 участия в глави от книги. Справка за съответствие на точките на гл. ас. д-р Виолета Тюфекчиева с националните минимални наукометрични изисквания сочи стойност на показателите А,Б,В, Г- 746, с което кандидатката не само отговаря на изискванията за получаване на академичната длъжност „Доцент“, но и ги надхвърля.

Основната насока на научно-изследователската дейност на кандидатката е върху таксономията, фаунистиката, зоогеографията, екологията и консервационно значима група безгръбначни животни от разред Plecoptera (перли) почти в цялата речна мрежа на България. Таксономичните и фаунистичните изследвания включват актуализация на таксономични списъци на видове от разряда от различни водосборни райони на България, както и такива от Р. Северна Македония / В4.1, В4.2, В4.4, В4.6, Г4.7-Г8.7/. В резултат на таксономични ревизии са установени 109 вида перли за българската фауна, като тук прави много добро впечатление променения таксономичен статус на три подвида, установени са и много нови видове за фауната на България /В4.1/. Кандидатката има задълбочени зоогеографски проучвания на разряда както от България, така и от Р. Северна Македония /В4.2/. Приносен характер имат нейните комплексни изследвания на видове от разред Plecoptera при разкриване тяхното индикаторно значение при определяне екологичното състояние на водоемите. Тя установява, че разпределянето на видовете от разряда е в тясна връзка с климатичните промени и хидроморфологичните изменения на водоемите. Изследвала е и влиянието на редица фактори на средата върху разпределянето на видовете от разряда. Разглеждайки консервационната значимост и природозащитния статус на видовете от разред Plecoptera, кандидатката посочва, че те са едни от най-важните биологични компоненти във водоемите /В4.1, В4.2, В4.7, Г7.4, Г8.1, Г8.2, Г8.3, Г8.7/.

Много разработки на кандидатката са насочени върху видовия състав на макрозообентоса / Г7.5, Г7.10, Г7.11/, като особено внимание е обърнато на инвазивните водни безгръбначни животни.

Анализиран е съставът, структурата и динамиката на бентосни организми в повърхностни континентални води /В4.6, Г7.5, Г7.6, Г7.9/. За първи път кандидатката съобщава за инвазивния вид мида – *Corbicula fluminea*. Д-р Тюфекчиева провежда задълбочени проучвания върху биоразнообразието на сладководни макробезгръбначни съобщества и тяхното повлияване от редица природни и антропогенни фактори, като се подчертава необходимостта от различни дейности за възстановяване на биоразнообразието /Г7.1/.

Проучванията ѝ върху макрозообентоса на пресъхващи, средиземноморски тип реки сочат голямо таксономично разнообразие на различни групи безгръбначни организми.

За охарактеризиране на различни водоеми д-р Тюфекчиева е провеждала и множество допълнителни изследвания, като видов състав на ручейници в България и др. /Г8.4/.

Изследванията на кандидатката намират широк отзвук сред научната общественост, доказано чрез установените 194 цитирания на научните ѝ трудове, като 126 са цитати в Web of Science и Scopus, а 68 не са реферирани в горе посочените платформи. Но сред представените цитати са намерени два автоцитата № 80, №131.

Кандидатката има и значима научно-организационна дейност, изразена в участие в 40 научни проекта, финансирани от МОН, МОСВ и др. организации. Кандидатката е участвала с постери и доклади в общо 30 национални и международни форума. Участва в общо три национални и международни организации.

Позволявам си да препоръчам на кандидатката да обучи и привлече млади специалисти към тази изключително важна за нашата общественост насока на изследване. Препоръчвам ѝ също в бъдещите си изследвания да прилага съвременни молекулярно генетични изследвания и тяхното приложение в екотоксикологичните изследвания на влажните зони, още повече че е минала курс на обучение на тези методични подходи.

Заклучение: Гл. ас. д-р Виолета Тюфекчиева е млад, изграден специалист в областта на хидробиологията със значима научно–изследователска дейност, реализирана в общо 29 научни разработки. Има и активна научно-организационна дейност, посочена чрез участие в множество научни проекта. Нейните разработки са търсени и ценени от научната общност, за което свидетелстват установените цитирания на научните ѝ статии. Всичко горе изложено ми дава основание с пълна увереност да предложа на уважаемото Научно жури и членове на Научния съвет да изберат единодушно гл. асистент, д-р Виолета Тюфекчиева за „Доцент“ по научната специалност „Хидробиология“.

11.IX.2024

Проф. д-р П. Михайлова, дбн